

Wat u over een procedure bij het College voor de Rechten van de Mens moet weten

COLLEGE VOOR
DE RECHTEN
VAN DE MENS

Informatie over de procedure bij het College voor de Rechten van de Mens

Deze brochure bevat informatie die van belang is voor iedereen die een klacht heeft ingediend over ongelijke behandeling bij het College voor de Rechten van de Mens.

Heeft u zelf geen klacht ingediend, maar is er over u geklaagd? Of wilt u weten of uw organisatie wellicht in strijd handelt met de gelijkebehandelingswetgeving? Ook dan vindt u nuttige informatie in deze brochure.

Over het College

■ Het College onderzoekt of een bepaalde situatie die aan hem wordt voorgelegd (een verzoek) in strijd is met de gelijkebehandelingswetgeving. Daarbij beoordeelt het College allereerst of het verzoek valt binnen één van de terreinen en gronden die worden genoemd in deze wet.

Onder de terreinen vallen bijvoorbeeld arbeid en goederen en diensten, zoals onderwijs, wonen, gezondheidszorg, openbaar vervoer, het openen van een bankrekening, en het afsluiten van een verzekering, hypotheek of telefoonabonnement.

De gronden uit de wet zijn onder andere:

- ras;
- nationaliteit;
- geslacht;
- seksuele gerichtheid;
- godsdienst/levensovertuiging;
- burgerlijke staat;
- politieke gezindheid;
- handicap/chronische ziekte;
- leeftijd;
- arbeidsduur;
- arbeidsovereenkomst.

Let op: niet alle discriminatiegronden zijn ook van toepassing op alle terreinen. Zo geldt het

verbod van leeftijdsonderscheid niet op het terrein van goederen en diensten. Op de website van het College staat een uitgebreide opsomming van alle terreinen en gronden, met daarbij vermeld welke gronden van toepassing zijn op welke terreinen.

Geschil tussen twee partijen

Als u een verzoek om een oordeel indient bij het College bent u de 'verzoeker'. Want u verzoekt het College te oordelen of een bepaalde situatie in strijd is met de gelijkebehandelingswetgeving. Degene tegen wie de klacht zich richt is de 'verweerder'. Een voorbeeld van een geschil tussen twee partijen is de school die een leerling weigert, omdat de leerling dyslexie heeft. Wil de leerling hierover een oordeel van het College, dan is de leerling verzoeker en de school verweerder.

Als verzoeker moet u een persoonlijk belang hebben bij de zaak die u voorlegt. Met andere woorden: u moet zelf getroffen zijn door de ongelijke behandeling. Het College kan geen oordeel geven bij een klacht over een advertentietekst waarin specifiek wordt gevraagd naar een jonge werknemer terwijl de verzoeker zelf geen interesse heeft in de functie. Ook moet de gebeurtenis waarover u klaagt niet al te lang geleden hebben plaatsgevonden: de feiten moeten nog goed onderzocht kunnen worden.

Oordeel eigen handelen

Behalve individuele personen kunnen ook bedrijven, organisaties of instellingen, zoals werkgevers, scholen en dienstverlenende instellingen, verzoeken of hun handelwijze of beleid voldoet aan de gelijkebehandelingswetgeving. Het gaat dan uiteraard niet om een klacht, maar om een verzoek voor een 'oordeel over eigen handelen'. De organisatie is dan verzoeker, een verweerder is er niet. Een voorbeeld van een verzoek om een oordeel over eigen handelen is de vraag van een werkgever of hij zijn vrouwelijke werknemers mag verbieden een hoofddoek te dragen.

De procedure

■ Na ontvangst van een verzoek - ook bij een verzoek om een oordeel over eigen handelen - neemt het College eerst telefonisch contact op met verzoeker. Het College kan daarbij extra informatie en/of schriftelijke stukken opvragen. Op grond van het verzoek, het telefoongesprek en de eventueel aanvullende informatie beslist het College of hij het verzoek in behandeling neemt.

Kosten

Aan de procedure zijn geen kosten verbonden. Verzoeker en verweerder zijn niet verplicht zich te laten vertegenwoordigen door een rechtshulpverlener.

Andere mogelijkheden

Als het om een geschil tussen twee partijen gaat (en er dus behalve een verzoeker ook een verweerder is), zal het College de verzoeker ook informeren over andere mogelijkheden dan het starten van een procedure, om samen met verweerder tot een oplossing te komen.

Voorbeelden

Soms heeft het College al eerder een oordeel gegeven over de kwestie waarover verzoeker

klaagt, of die daar sterk op lijkt. In dat geval kan het College verzoeker aanraden om eerst -aan de hand van het eerdere oordeel- met verweerder een gesprek te voeren. Als partijen dan niet tot een oplossing komen kan de verzoeker het College alsnog om een oordeel vragen.

Het College kan ook mediation aanbieden. Dan gaan verzoeker en verweerder samen met een mediator op zoek naar een oplossing. Een voorwaarde voor mediation is dat beide partijen instemmen met deze manier van conflictoplossing. Meer informatie over deze mogelijkheid vindt u in de brochure "Mediation".

Begin onderzoek

Als het College het verzoek om een oordeel over eigen handelen in behandeling neemt, zal het College nadere informatie vragen aan de verzoeker zelf.

Als het verzoek is gericht tegen een verweerder, dan stuurt het College het verzoek door naar verweerder en vraagt hem of haar om hierop te reageren. Het College kan daarbij ook vragen stellen aan verweerder.

Zowel verzoeker als verweerder moeten hun standpunt zo goed mogelijk onderbouwen. Hiervoor is het van belang dat verzoeker en

verweerder op de hoogte zijn van elkaars argumenten en bewijsstukken. Daarom stuurt het College alle correspondentie die hij van de ene partij ontvangt door naar de andere partij.

Het College kan het nodig vinden om behalve aan verzoeker en verweerder ook aan anderen (derden) informatie te vragen. Denk hierbij aan een deskundige. Alle partijen (verweerder, verzoeker en derden) zijn wettelijk verplicht de door het College gevraagde informatie te geven.

De zitting: welke procedure?

Als het College besluit dat er een zitting komt, bespreekt hij met verzoeker en verweerder wanneer de zitting zal plaatsvinden. Er zijn twee procedures waarbij een zitting wordt gehouden: de standaardprocedure en de spoedprocedure. Bij de derde variant, de vereenvoudigde procedure, vindt geen zitting plaats.

Standaardprocedure

Tijdens de zitting van de standaardprocedure worden verzoeker en verweerder gehoord. Binnen acht weken na de zitting volgt het oordeel. Dat wordt aan partijen toegestuurd. Het College streeft ernaar de volledige procedure, vanaf het indienen van het verzoek tot aan het verzenden van oordeel, af te ronden binnen zes maanden.

Spoedprocedure

In sommige gevallen is er haast bij een oordeel, bijvoorbeeld als het gaat om een ontslagkwestie. De verzoeker kan dan om een spoedprocedure vragen. Bij een spoedprocedure streeft het College ernaar de zaak binnen acht weken na het indienen van de klacht af te ronden.

Vereenvoudigde procedure

In een vereenvoudigde procedure acht het College een zitting niet nodig: er is voldoende informatie om het oordeel op te baseren. Het College baseert zijn oordeel dan op de (schriftelijke informatie) die hij heeft. Het College streeft ernaar de hele procedure, van indienen van het verzoek tot en met het oordeel, binnen zes maanden af te ronden.

Oproep of uitnodiging

Verzoeker en verweerder krijgen uiterlijk drie weken van tevoren een schriftelijke oproep of uitnodiging voor de zitting. Er is een verschil tussen een oproep en uitnodiging: als het College u oproept voor de zitting bent u verplicht te verschijnen. Als het College u uitnodigt, bent u niet verplicht te verschijnen. U kunt getuigen en/of deskundigen meeneemen naar de zitting. Hier zijn regels voor. Deze regels en verdere informatie vindt u in de oproep of uitnodiging.

Bij een verzoek om een oordeel over eigen handelen nodigt het College verzoeker uit voor een zitting. Hoewel er geen verschijningsplicht is, is het vanzelfsprekend wel de bedoeling dat de verzoeker aanwezig is om vragen van het College te beantwoorden of een toelichting te geven.

De zitting wordt gehouden bij het College voor de Rechten van de Mens in Utrecht. De zitting is in principe openbaar, dus belangstellenden en de pers kunnen aanwezig zijn. Het is niet toegestaan om partijen zonder toestemming (herkenbaar) te filmen of fotograferen.

Bij de zitting zijn drie Collegeleden en een secretaris aanwezig, of één Collegelid en een secretaris.

Gang van zaken op de zitting

Bij een verzoek om een oordeel over eigen handelen bestaat de zitting uit een gesprek tussen het College en de verzoeker. Bij een geschil tussen twee partijen stelt het College op de zitting eerst vragen aan verzoeker en verweerder. Daarna is er nog tijd voor partijen om aspecten naar voren te brengen, die niet eerder aan de orde zijn geweest. De zitting duurt ongeveer één uur.

datum waarop hij zijn oordeel aan de partijen bekend zal maken. Soms wordt op de zitting duidelijk dat extra informatie nodig is voor een oordeel. Die informatie kan na de zitting worden opgevraagd: het onderzoek gaat dan na de zitting verder en wordt pas afgesloten als de informatie ontvangen is.

Aan het eind van de zitting wordt het onderzoek afgesloten en noemt het College de

Het oordeel

■ In het oordeel staat of de situatie die aan het College is voorgelegd wel of niet in strijd is met de gelijkebehandelingswetgeving. Het oordeel van het College is juridisch niet bindend. Dat wil zeggen dat als het College oordeelt dat sprake is van ongelijke behandeling, de verweerder niet verplicht is maatregelen te treffen die de ongelijke behandeling opheffen.

Wanneer het College oordeelt dat in strijd is gehandeld met de gelijkebehandelingswetgeving vraagt hij enige tijd na het oordeel aan partijen of het probleem is opgelost (zie ook onder 4: 'Na het oordeel'). Meestal is dit het geval. Als verweerder geen maatregelen treft, en de ongelijke behandeling blijft bestaan, dan kan de verzoeker verdere juridische stappen nemen, bijvoorbeeld door naar de rechter te gaan. Het College speelt geen rol in een verdere rechtsgang.

Publicatie

Het College publiceert zijn oordelen op de website www.mensenrechten.nl. De namen van verzoekers worden daarbij niet vermeld. Voor de verweerder ligt dit anders. Vaak is de verweerder een bedrijf of organisatie. Daarvan wordt de naam wel vermeld.

Organisaties en bedrijven die vragen om een oordeel over eigen handelen mogen zelf bepalen of hun naam wordt gepubliceerd.

Een volledig overzicht van de publicatieregels vindt u op onze website.

Na het oordeel

Het oordeel is juridisch niet bindend en het College kan partijen niet verplichten maatregelen te nemen. Als het College heeft geoordeeld dat er in strijd is gehandeld met de gelijkebehandelingswetgeving, wil het College daarom graag weten of er maatregelen zijn getroffen naar aanleiding van het oordeel en zo ja, welke. Het College neemt dan ook enige tijd na het verschijnen van het oordeel contact op met partijen. Daarnaast brengt het College het oordeel soms onder de aandacht van bijvoorbeeld een branchevereniging of een minister, als die mogelijk invloed kunnen uitoefenen op het nemen van maatregelen. Door publiciteit te zoeken kan het College ook aandacht vragen voor de zaak.

Uit de praktijk blijkt dat het merendeel van de partijen het oordeel van het College volgt, bijvoorbeeld door aanpassing van beleid, het aanbieden van excuus of het nemen van andere maatregelen.

Uw privacy gewaarborgd

Zodra het College voor de Rechten van de Mens een verzoek in behandeling neemt, worden de persoonsgegevens van de betrokken partijen geregistreerd. Deze gegevens worden zorgvuldig behandeld en alleen verstrekt aan personen die betrokken zijn bij de zaak. Dit zijn uiteraard de verzoeker en verweerder, maar het kan ook gaan om een deskundige die in opdracht van het College een advies uitbrengt in uw zaak. Aan partijen wordt vooraf gemeld aan wie hun gegevens worden verstrekt.

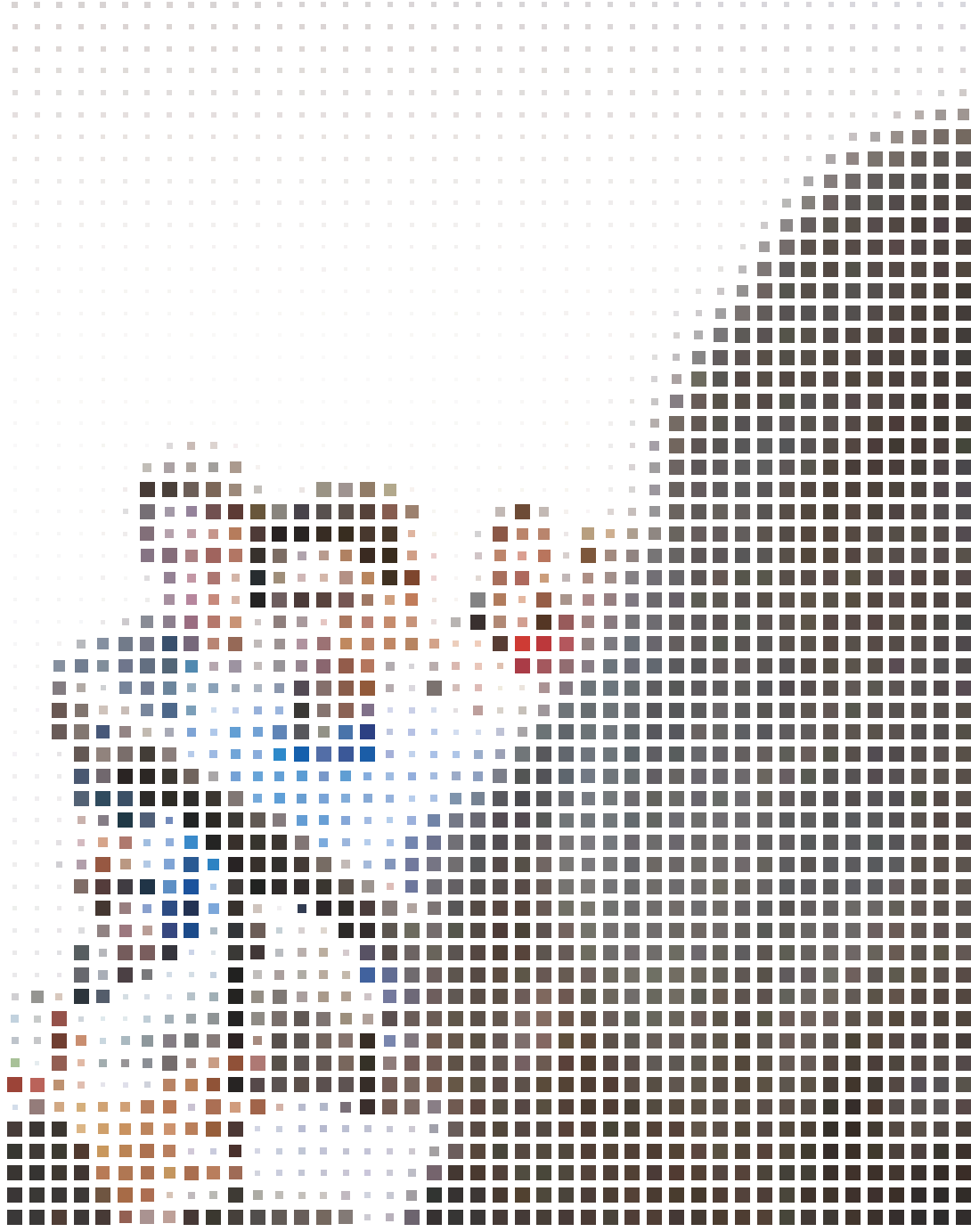
Het College is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens onder meldingsnummer 1204018. Het CBP ziet toe op de naleving en toepassing van de Wet bescherming persoonsgegevens (WBP).

Contact

College voor de Rechten van de Mens
Kleinesingel 1-3
Postbus 16001
3500 DA Utrecht
T: 030-8883888
teksttelefoon: 030 888 38 29
F: 030-8883883

E: info@mensenrechten.nl
U: www.mensenrechten.nl

Voor vragen kunt u een e-mail sturen of iedere werkdag bellen van 10.00 uur - 16.00 uur.

Postbus 16001
3500 DA Utrecht

Kleinesingel 1-3
3572 CG Utrecht

T 030 888 38 88
F 030 888 38 83

info@mensenrechten.nl
www.mensenrechten.nl

